

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 16-08-2022

Mødedato Tirsdag d. 16. august 2022 kl. 08:30

Mødested Slottet, Nørregade 36

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Cirkulært Odense.....	4
Frigivelse af midler til at fremme mere aktive og grønne transportvaner.....	8
Plan for affaldssortering i kommunale ejendomme.....	13
B-sag: Fastlæggelse af udvalgmøder for 2023.....	18
D-sag: Udsortering og genanvendelse af plast.....	21
D-sag: Status på Borgerklimaråd om grøn mobilitetsplan.....	22
D-sag: Aktuelle sager.....	23

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-G00-1-22

Resume

Godkendelse af dagsorden til Klima- og Miljøudvalgsmødet den 16. august 2022.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: Cirkulært Odense

01.30.00-P20-21-22

Resume

Alle byrådets partier står bag Klimahandleplan 2022, der sætter den strategiske retning for Odenses vej mod klimaneutralitet i 2030. I klimahandleplanens punkt 5.1 Cirkulær Ressource Hub er beskrevet, hvordan kommune, erhverv, forskning og civilsamfund m.fl. sammen skal lave en lokalt forankret cirkulær omstilling med ressourcebevidst adfærd og ressourceeffektivitet i fokus. Med denne sag anbefales det at sætte en indsats i gang, som skal skabe en cirkulær bevægelse i Odense, der frem mod 2030 gør, at Odense bliver en cirkulær by, som arbejder intensivt med cirkulær økonomi.

Cirkulær økonomi handler om at holde materialer og produkter i det økonomiske kredsløb med den højest mulige værdi længst muligt. Cirkulær økonomi bryder med idéen om en lineær værdikæde, som starter med udvinding af ressourcer og ender som affald.

Projektledelsen af Cirkulært Odense varetages af Klima- og Miljøforvaltningen med Odense Renovation som en tæt samarbejdspartner. Derudover skal Cirkulært Odense facilitere et samarbejde mellem odenseanske aktører indenfor fx forskning, uddannelse, erhverv, civil-samfund og organisationer.

Ved opstart kobles Cirkulært Odense til eksisterende indsatser i kombination med opstart af helt nye indsatser. Konkret startes indsatsen op i tre strategiske hovedområder:

- Cirkulært design og produktion
- Cirkulært forbrug i Odense
- Cirkulær affaldshåndtering.

Cirkulært Odense er et initiativ, som løbende skal udvikles frem mod 2030.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Cirkulært Odense skal medvirke til at nedbringe CO₂-udledning fra det odenseanske forbrug af varer, der er produceret udenfor Odense – den såkaldte scope 3-udledning.

Indsatsen skal skabe en cirkulær bevægelse i Odense, som frem mod 2030 gør, at Odense bliver en cirkulær by, som arbejder intensivt med cirkulær økonomi.

Indsatsen vil understøtte Odense Kommunes Affaldsplan generelt herunder specifikt planens strategiske indsats om Cirkulært Økonomi. Derudover vil indsatsen understøtte målsætningerne i Fyn 2030 om at genanvende 80 procent af plastaffald fra husholdninger og 70 procent af det øvrige husholdningsaffald i 2030.

INDSTILLING

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at der oprettes og frigives en anlægsbevilling ”Cirkulært Odense” på samlet 2,0 mio. kr. fordelt med 1,0 mio. kr. 2022 og 1,0 mio. kr. i 2023. Bevillingen finansieres fra den eksisterende anlægsbevilling Klimahandleplan 2022 under Klima- og Miljøudvalget.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Alle partier i byrådet står bag Klimahandleplan 2022, der sætter den strategiske retning for Odenses vej mod klimaneutralitet i 2030. I handleplanen fremgår reduktionsstier, som adresserer Odense Kommunes CO₂-udledninger i scope 1 og 2. Disse dækker over udledninger fra kilder indenfor kommunegrænsen herunder bl.a. udledninger fra Odenses el- og varmemeforbrug.

Men Byrådets ambition går videre end det. Byrådets partier har således i rammeaftalen Klimaneutral 2030 besluttet, at der også skal rettes en indsats mod den odenseanske CO₂-udledning i scope 3. Disse udledninger stammer typisk fra odenseanernes forbrug af varer og produkter, der produceres udenfor Odense. Undersøgelser fra CONCITO anslår, at danskernes scope 3 udledning generelt er ca. fire gange større end udledningen fra scope 1 og 2 tilsammen.

I Klimahandleplan 2022 under punkt 5.1 Cirkulær Ressource Hub er det beskrevet, hvordan kommune, erhverv, forskning og civilsamfund m.fl. sammen skal lave en lokalt forankret cirkulær omstilling med ressourcebevidst adfærd og ressourceeffektivitet i fokus. Indsatsen skal skabe en cirkulær bevægelse i Odense, som frem mod 2030 gør, at Odense bliver en cirkulær by, som arbejder intensivt med cirkulær økonomi.

Fra lineær til cirkulær økonomi

Ifølge FN er udvinding og forarbejdning af naturressourcer skyld i ca. halvdelen af den globale udledning af drivhusgasser og over 90 procent af det globale tab af biodiversitet. Hvert år genererer vi i Danmark ca. 800 kg husholdningsaffald pr. indbygger, hvilket er det højeste i Europa og væsentligt over gennemsnittet på ca. 500 kg. pr. indbygger.

Løsningen er at fokusere på en cirkulær økonomi fremfor en lineær økonomi. Den lineære økonomi er karakteriseret ved at vi udvinder, producerer, forbruger og smider væk, hvorved der opstår affald.

I en cirkulær økonomi bruges ressourcer, som ellers ville være endt som affald, et eller flere skridt tilbage i værdikæden og indgå i produktionen igen. Eller de kan indgå som input i helt nye produktkredsløb. Cirkulær økonomi er enten genanvendelse af materialer eller - endnu bedre - affaldsforebyggelse gennem produkter, der fx kan repareres eller opgraderes. Det handler også om nye forretningsmodeller, hvor forbrugeren kan returnere produktet til reparation eller opgradering. Eller man kan lease produkter til kunderne i stedet for at sælge dem og på den måde få mest ud af produkterne og de ressourcer de indeholder. Ved at omlægge til cirkulær økonomi sikres det også fremtidige generationers adgang til værdifulde ressourcer.

Cirkulært Odense

Cirkulært Odense er et initiativ, som løbende skal udvikles frem mod 2030.

Projektledelsen af Cirkulært Odense varetages af Klima- og Miljøforvaltningen med Odense Renovation som en tæt samarbejdspartner. Derudover skal Cirkulært Odense facilitere et samarbejde mellem odenseanske aktører indenfor fx forskning, uddannelse, erhverv, civilsamfund og organisationer.

Ved opstart kobles Cirkulært Odense til eksisterende indsatser i kombination med opstart af helt nye indsatser. Konkret startes indsatsen op i tre strategiske hovedområder:

- Cirkulært design og produktion
- Cirkulært forbrug i Odense
- Cirkulær affaldshåndtering.

Cirkulært design og produktion

De greb, der ofte bruges, når virksomheder arbejder med cirkulær økonomi, er cirkulært design, brug af genanvendte materialer samt et fokus på at mindske ressourceforbrug og spild. Der kan også etableres reparationservices og cirkulære forretningsmodeller, hvor virksomheder fx sælger produkter på abonnement frem for ejerskab.

Cirkulært forbrug i Odense

Indsatser som omhandler forbrug i Odense fokuserer på byens borgeres forbrug og vaner i forhold til fx at genbruge, reparere, låne samt brug af deleløsninger m.m.

Cirkulær affaldshåndtering

Indsatser der omhandler cirkulær affaldshåndtering er naturligt forankret i Odense Renovations fortløbende indsats med affaldshåndtering fra borgere i Odense. Odense Renovation har et stærkt fokus på at øge graden og kvaliteten af genanvendelse, øge mængden til genbrug, reducere affaldsmængden.

Temaer på tværs

Udover de ovenfor nævnte indsatser, vil der i Cirkulært Odense blive arbejdet med tematiske indsatser på tværs af de tre strategiske områder. Med bred inddragelse af aktører fra erhverv, kommune, civilsamfund, uddannelse m.m. kan der således arbejdes med temaer som fx emballage herunder plast, elektronik, tekstiler, byggeri, fødevarer m.m.

Indledende aktiviteter

Indledningsvis vil Cirkulær Odense gå i dialog med offentlige og private aktører, som har stor viden og erfaring indenfor cirkulær økonomi. Dette med henblik på at afdække, hvor der er relevante indsatser med stor effekt og synlighed samt engagement fra odenseanske aktører.

I den forbindelse vil det cirkulære potentiale bl.a. blive undersøgt i forhold til:

- mulighederne for at cirkulært design og produktion kan blive et væsentligt element i forhold til odenseansk grønt iværksætteri.
- sammen med Odense Renovation at arbejde med indsatser, der retter sig mod at fremme genbrugeligt take away emballage i Odense.
- med afsæt i erfaringer fra bl.a. Aarhus Kommune, at arbejde for at fremme istandsættelse af stjålne og efterladte odenseanske cykler.

- at finde en model for, hvordan cirkulær økonomi gennem fx Repair Cafe, dele- og byttemarkeder, deleøkonomi m.m kan bliver forankret lokalt i odenseanske bydele.
- at øge kommunalt genbrug og upcycling af kommunens egne møbler.

På baggrund ovenstående formuleres en plan for de konkrete indledende indsatser i Cirkulært Odense.

Økonomi

Denne sag påvirker kommunens kassebeholdning, hvor der i 2022 vil blive lagt midler i kassen til forbrug i 2023.

Indstillingspunkt	Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2022	2023	I alt
1	Ny anlægsbevilling ”Cirkulært Odense”	Anlæg	KMU	1.000.000	1.000.000	2.000.000
1	Finansiering af anlæg, Klimahandleplan	Anlæg	KMU	-2.000.000	0	-2.000.000
Kassepåvirkning				-1.000.000	1.000.000	0

Anlægsbevillingens karakter giver ikke anledning til, at der afsættes midler til afledt drift.

I forbindelse med Budget 2022 blev der afsat en samlet anlægsbevilling til Klimahandleplan 2022 på 50,0 mio. kr. Puljen er efterfølgende flyttet til Klima- og Miljøudvalget, og der er udmøntet 22,5 mio. kr. herfra. I denne sag udmøntes der yderligere 2,0 mio. kr. af anlægsbevillingen til arbejde med Cirkulært Odense fordelt med 1,0 mio. kr. i 2022 og 1,0 kr. i 2023.

Punkt 3: Frigivelse af midler til at fremme mere aktive og grønne transportvaner

01.30.00-P20-8-22

Resume

Denne sag handler om frigivelse af midler til at påbegynde arbejdet med at reducere CO₂-udledningen fra trafikken i Odense ved at fremme mere aktive og grønne transportvaner.

I både rammeaftalen Klimaneutral 2030 og Klimahandleplan 2022 er bæredygtig mobilitet og reduktion af CO₂-udledning fra trafikken et fokusområde. Et af initiativerne er #2.6 Kampagne om mere aktive og grønne transportvaner. Denne sag er en opfølgning på drøftelsessagen i Klima- og Miljøudvalget d. 17. maj 2022.

Med dette initiativ vil Odense Kommune gennem samskabelse med udvalgte lokalområder, større arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner udvikle nye metoder til at arbejde med ændring af transportvaner. Samtidig anbefaler Klima- og Miljøforvaltningen, at der reserveres midler til at fortsætte Cyklisternes Bys indsatser målrettet børn i børnehuse og på skoler. Målet er at skabe varige adfærdsændringer, så flere odenseanere og indpendlere fremadrettet transporterer sig mere aktivt og grønt.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Odense Kommune har med Klimahandleplan 2022 sat et ambitiøst mål om, at CO₂-udledningen fra transportområdet i Odense reduceres med samlet 150.000 ton frem mod 2030. Det kræver både en grøn omstilling af drivmidler i transporten samt ændringer i odenseanernes transportvaner, så færre bruger fossildrevne biler, og flere cykler, går eller anvender bus og letbane. Denne ændring skal ske ved ændringer i den fysiske planlægning af byen, bedre kollektiv trafik og gennem adfærdstiltag, der fremmer mere klimavenlig transportadfærd. Denne sag omhandler igangsætning af adfærdstiltag, der fremmer mere klimavenlig transportadfærd.

Et sundere Odense

Adfærdsændringer med fokus på færre kørte kilometer i bil, hvor odenseanerne er fysisk passive, til ture til fods, på cykel og med kollektiv transport (hvor turen til stoppested ofte er til fods eller på cykel) vil øge andelen af fysisk aktive odenseanere og dermed bidrage til den fysiske sundhed. Forskningen viser samtidig, at ture til fods og på cykel bidrager til mindre stress og bedre mental sundhed.

En storby med blandede og velfungerende bydele

Initiativet vil understøtte videreudviklingen af fællesskaber i bydelene i Odense og bidrage til en storby med blandede og velfungerende bydele. Nye fællesskaber om klimavenlige mobilitetsfællesskaber vil gøre det muligt for odenseanerne at bo i velfungerende bydele med gode mobilitetsmuligheder.

INDSTILLING

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender oprettelsen af en anlægsbevilling "Fremme mere aktive og grønne transportvaner" på 4,5 mio. kr. fordelt med 1,3 mio. kr. og 3,2 mio. kr. i hhv. 2022 og 2023, hvilke finansieres af anlægsbevillingen Klimahandleplan 2022. Bevillingen frigives og stilles til rådighed under Klima- og Miljøudvalget.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget anbefaler forvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlem Rikke Beider anbefaler forvaltningens indstilling, men er i mod delelementerne "Nabofællesskaber og samskabelse om nye aktive og grønne transportvaner" og "Informationsindsats og events med fokus på elbiler".

Sagsfremstilling

Den strategiske retning for arbejdet mod klimaneutralitet indgik et bredt flertal af partierne i Odense Byråd med Klimahandleplan 2022 i september 2021. En af de største udfordringer på vejen til klimaneutralitet er at reducere CO₂-udledningen fra trafikken. Klima- og Miljøforvaltningen indstiller derfor til Klima- og Miljøudvalget, at forvaltningen påbegynder arbejdet med, hvordan flere odenseanere kan motiveres til at ændre transportadfærd i en mere aktiv og grøn retning.

Kobling til grøn mobilitetsplan

Klima- og Miljøudvalget har den 18. januar 2022 igangsat arbejdet med udarbejdelsen af en ny grøn mobilitetsplan for Odense, som skal sikre, at CO₂-udledningen fra trafikken reduceres med 150.000 ton CO₂ årligt. Den nye grønne mobilitetsplan forventes klar til politisk vedtagelse i 2023. Den kommende grønne mobilitetsplan skal rammesætte et mobilitetshierarki, der fremmer kollektiv trafik, cykel og gang, så dette er det hurtigste og mest attraktive transportvalg i hverdagslogistikken. Den grønne mobilitetsplan vil i høj grad have fokus på at skabe de fysiske rammer, som sammen med adfærdsændringerne sikrer en reduktion fra trafikken på 150.000 ton CO₂ senest i 2030. Indsatsen om adfærdsændringer og vanebrud understøtter målet for en ny grøn mobilitetsplan og kan påbegyndes parallelt med processen om ny grøn mobilitetsplan.

Ændring af odenseanernes og indpendlernes transportadfærd tager tid og er en vedvarende indsats. Det er derfor forvaltningens vurdering, at dette initiativ bør igangsættes nu.

Fokus på adfærdsændringer og vanebrud gennem samskabelse og lokalt ejerskab

Målet om at reducere CO₂-udledningen fra trafikken med minimum 150.000 ton CO₂ senest i 2030 er ambitiøst. Det kræver, at der sker en grøn omstilling af vejtrafikken i Odense. For at nå denne markante adfærdsændring, er der behov for fokus på odenseanernes transportadfærd. Og der er behov for involvering af odenseanerne og en lang og vedvarende indsats.

Odense har i mange år været kendt som Cyklisternes By med fokus på god cykelinfrastruktur, branding af byen og adfærds-kampagner med fokus på at motivere flere til at cykle. I mange af disse indsatser har Odense Kommune udviklet og tilbudt konkrete kampagner og koncepter til skoler, arbejdspladser og odenseanerne generelt.

Med denne sag anbefaler Klima- og Miljøforvaltningen at fastholde og fortsætte nogle af disse indsatser samtidig med, at der med denne sag sættes større fokus på samskabelse, lokalt ejerskab og ideudvikling og test af nye koncepter.

Beskrivelse af delelementerne

Klima- og Miljøforvaltningen anbefaler med denne sag, at der frigives midler til at igangsætte følgende delelementer:

- Nabofællesskaber og samskabelse om nye aktive og grønne transportvaner
- Samskabelse om nye aktive og grønne transportvaner på større arbejdspladser i Odense
- Samskabelse om nye aktive og grønne transportvaner på ungdomsuddannelser
- Cykelleg og kampagner i børnehuse og på skoler
- Test af nye vaner - udlån af nye ladcykler og elcykler for alle odenseanere
- Informationsindsats og events med fokus på elbiler

Grønne nabofællesskaber og samskabelse om nye aktive og grønne transportvaner

Med udgangspunkt i Deltager Danmarks metode til at etablere nabofællesskaber om grønne løsninger, vil Odense Kommune understøtte 2-3 udvalgte lokalområder i at sætte fokus på, hvordan de i deres lokalområde kan motivere hinanden til at lade den fossildrevne bil stå lidt oftere og i stedet gå, cykle, tage bus, letbane eller tog eller køre sammen.

Odense Kommune vil med denne tilgang ikke præsentere en færdig pakke med mobilitetsløsninger. Konceptet er, at Odense Kommune faciliterer/understøtter lokalområderne til at skabe et lokalt ejerskab og nabofællesskab om adfærdsændringer.

Som en del af indsatsen anbefaler Klima- og Miljøforvaltningen, at der reserveres en pulje penge til, at lokalområderne kan udvikle lokale adfærdstiltag (fx 100.000 kr. pr. lokalområde i hhv. 2022 og 2023). Midlerne må ikke anvendes til fysiske anlægsprojekter men skal være adfærdsindsatser, som hurtigt kan igangsættes som fx en delebilsklub, samkørselsordning, pulje til at købe et par elcykler eller ladcykel, som kan udlånes i lokalområdet, en kør grønt kampagne mv.

Formålet med projektet er samtidig at teste nogle af de konkrete ideer fra grøn mobilitetsplan i lokalområderne, mens den grønne mobilitetsplan udvikles.

I udvælgelsen af lokalområderne vil der blive lagt vægt på:

- Boligområderne skal have gode forbindelser til bymidten på cykel (fx supercykelsti) samt gode og sikre cykelforbindelser til skolen, børnehuset og internt i området
- Boligområderne skal have gode forbindelser til bymidten med bus/letbane/tog
- Lokalområde med højt bilejerskab og beliggenhed udenfor bymidten

Samskabelse om nye aktive og grønne transportvaner på større arbejdspladser i Odense

Med udgangspunkt i samme tilgang som beskrevet under nabofællesskaber anbefaler Klima- og Miljøforvaltningen, at der etableres et samarbejde med flere større arbejdspladser beliggende i Odense Kommune. Formålet med samarbejdet er, at arbejdspladsen og dens medarbejdere udvikler mobilitetsløsninger, som passer til deres behov og interesser. Odense Kommune skal ikke drive projektet, men skal understøtte projektet med sparring og en pulje til lokale tiltag. Projektet skal være drevet af ledelsen og ildsjæle på arbejdspladserne, som ønsker at mobilisere arbejdspladsens øvrige ledelse og medarbejdere til at ændre transportvaner.

Formålet med denne indsats er at skabe et lokalt ejerskab på en toneangivende arbejdsplads i Odense, som efterfølgende kan inspirere og motivere andre arbejdspladser i Odense til at tage lokalt ejerskab til målet i Klimaneutral 2030 om mere aktive og grønne transportvaner i byen.

Samskabelse om nye aktive og grønne transportvaner på ungdomsuddannelserne

Cyklisternes By gennemførte i 2020 en kortlægning af transportvaner på ungdomsuddannelserne i Odense, der viste, at 45% af gymnasieleverne i Odense bruger aktiv transport. 37% af alle eleverne transporterer sig på cykel, 29% kommer i

bil, 22% tager bussen, 8% går, og 4% tager tog. Samtidig viste [undersøgelsen](#), at der er meget stor forskel mellem gymnasierne.

Med denne indsats vil Klima- og Miljøforvaltningen indlede et samarbejde med nogle af de uddannelsesinstitutioner med den højste andel af ture i bil og sammen med de enkelte uddannelsesinstitutioner sætte fokus på, hvordan flere kan motiveres til at gå, cykle, tage bus, letbane eller tog eller køre sammen.

Indsatsen skal forankres, udvikles og drives hos de studerende selv (fx gennem elevrådet eller bæredygtighedsrådet). Formålet med samarbejdet er, at uddannelsesstedernes elever og ledelse udvikler mobilitetsløsninger, som passer til deres behov og interesser. Odense Kommune skal ikke drive projektet, men skal understøtte projektet med sparring og en pulje til lokale tiltag. Projektet skal være drevet af eleverne selv og skolens ledelse. Med denne indsats igangsættes et pilotprojekt på et par af Odenses mange uddannelsesinstitutioner. Intentionen er, at metoden og erfaringerne fra dette projekt kan udbredes til øvrige uddannelsesinstitutioner i byen på sigt.

Cykelleg og kampagner i børnehuse og på skoler

Cyklisterne By har i mange år arbejdet med, at flere børn skal gå og cykle i børnehuse. Odense har derfor en af landets højeste andele af børn, der går og cykler til børnehuse og skole. Erfaringen viser, at der er behov for fastholdelse af fokus på børns aktive og grønne transportvaner, hvis andelen af børn på cykel skal fastholdes. Og med ambitionerne i Klimaneutral 2030 er der behov for, at endnu flere børn går og cykler til børnehuse eller skole. Det er ikke kun vigtigt i forhold til at reducere CO₂-udledningen, men mindst lige så vigtigt i forhold til sundhed, indlæring og fællesskaber.

Klima- og Miljøforvaltningen anbefaler derfor, at der reserveres midler til at fortsætte den nuværende indsats i Cyklisterne By i børnehuse og på skoler i 2023.

Test af nye vaner - udlån af nye ladcykler og elcykler for alle odenseanere

Udover samskabelsesindsatserne i lokalområderne, arbejdspladser og uddannelsessteder er der også behov for at have tilbud målrettet de øvrige odenseanere, som ønsker at teste nye vaner. Gennem Familiens Klimatopmøde vil mange familier i de kommende år få indsigt i CO₂-reduktionspotentialet ved at lade bilen stå lidt oftere og have lyst til at afprøve om en ladcykel eller elcykel kunne være et godt alternativ. Der er derfor behov for et borgerrettet tilbud uafhængigt af ovenstående projekter.

Klima- og Miljøforvaltningen anbefaler derfor, at der afsættes midler til en udlånsordning, hvor odenseanere kan låne fx en ladcykel eller elcykel i en begrænset periode.

Informationsindsats og events med fokus på elbiler

Odense Byråd har med Klimahandleplan 2022 sat et ambitiøst mål om 40% elbiler i Odense senest i 2030. Bilejerskabet stiger markant, og selv om andelen af elbiler er stigende købes der fortsat mange nye benzin og dieselmotorer i Odense. Klima- og Miljøforvaltningen anbefaler derfor, at der afsættes midler til en informationsindsats og events i stil med bæredygtig trafikdag for at nedbryde barrierer for at investere i elbiler.

Tidsplan og budget

Projektet opstartes i efterår 2022 og løber frem til udgangen af 2023. Her evalueres indsatsen med henblik på vurdering af effekten i forhold til udbredelsen til flere områder, arbejdspladser og uddannelsessteder.

Klima- og Miljøforvaltningen anbefaler, at der afsættes 4,5 mio. kr. samlet i 2022 og 2023 til ovenstående indsatser. Midlerne vil blandt andet blive anvendt til fastholdelse af medarbejdere med ansvar for cykelleg og eksisterende aktiviteter indenfor aktive transportvaner i børnehuse og skoler (som til og med 2022 har været finansieret af anlægsrammen for Handlingsplan for mobilitet og byrum), ansættelse af projektmedarbejdere/koordinator til projektets øvrige tiltag samt

rådgivning til udvikling og facilitering af nabofællesskaber. En stor andel af budgettet vil blive anvendt til at udbrede nye mobilitetsvaner og facilitere vanebrud gennem de ovenfor beskrevne aktiviteter.

Økonomi

I forbindelse med Budget 2022 blev der afsat en samlet anlægsbevilling til Klimahandleplan 2022 på 50,0 mio. kr. Puljen er efterfølgende flyttet til Klima- og Miljøudvalget, og der er udmøntet 22,5 mio. kr. herfra. I denne sag udmøntes der yderligere 4,5 mio. kr. af anlægsbevillingen til arbejde med mere aktive og grønne transportvaner fordelt med 1.300.000 mio. kr. i 2022 og 3.200.000 mio. kr. i 2023.

Indstillingspunkt	Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2022	2023	I alt
1	Ny anlægsbevilling ”Mere aktive og grønne transportvaner”	Anlæg	KMU	1.300.000	3.200.000	4.500.000
1	Finansiering af anlæg, Klimahandleplan	Anlæg	KMU	-4.500.000	0	-4.500.000
Kassepåvirkning				-3.200.000	3.200.000	0

Projektets karakter giver ikke anledning til, at der skal afsættes afledt drift.

Sagen har en midlertidig kassepåvirkning i 2022 og 2023, hvilke dog er i balance over perioden. Sagen har ikke i øvrigt økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes økonomi.

Punkt 4: Plan for affaldssortering i kommunale ejendomme

07.00.00-G01-5-22

Resume

Denne sag har til formål at beslutte en ny plan for affaldssortering på Odense Kommunes ejendomme. Emnet er drøftet i Klima- og Miljøudvalget samt By- og Kulturudvalget, hhv. den 5. og den 6. april 2022.

Fra den 31. december 2022 er det, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse om affald et krav, at kommunale arbejdspladser sorterer husholdningslignende affald efter de samme sorteringskriterier som private husholdninger.

Den foreslåede plan for affaldssortering har til formål at imødekomme bekendtgørelsens krav om affaldssortering i 10 fraktioner, samt at skabe bæredygtige rammer i kommunale ejendomme, så kommunen er i stand til at kunne sende en større andel af det kommunale affald til genanvendelse.

For at imødekomme en større affaldssortering er der behov for udvidelse af containerpladser, indkøb af beholdere, løsninger til kildesortering på de enkelte ejendomme, samt kultur- og vaneændring.

En gennemførelse af planen skal sikre, at borgerne sorterer affaldet i endnu højere grad – også når de er på arbejde. Odense Kommune er godt i gang, men der er behov for en tydelig plan for den fremadrettede sortering.

Anlægsudgiften på 2,0 mio. kr. til udvidelse af containerpladser er finansieret af Budget 2022 under By- og Kulturudvalgets budgetområde.

Anlægsudgiften til indkøb af affaldsbeholdere på 3,0 mio. kr. og 1,2 mio. kr. til projektledelse og kommunikation foreslås finansieret af Klima- og Miljøudvalgets anlægsramme til Klimahandlingsplan 2022 og overført til By- og Kulturudvalgets anlægsramme til ”Affaldssortering ved kommunale bygninger”.

Udgiften på 0,5 mio. kr. i afledt drift til øgede renovationstakster, foreslås finansieret ved en omprioritering indenfor By- og Kulturudvalgets budgetområde under servicerammen. By- og Kulturforvaltningen indstiller, at omprioriteringen sker fra budget til rengøring (0,4 mio. kr.) og stireovering (0,1 mio. kr.) til budget til renovation i kommunale bygninger. Rengøringsassistenterne tømmer i dag restaffaldet fra kommunale bygninger, og i fremtiden vil retaffaldet på lige fod med øvrige affaldsfraktioner blive tømt af kommunalt ansatte og brugerne af kommunale bygninger. Reduktion i budget til stireovering betyder mindre renovering af grusstier i parker og grønne områder.

Udbudsproces for indkøbsaftalen om affaldsbeholdere forventes gennemført ultimo 2022.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Planen for affaldssortering vil være med til at øge mængden af affald, som sendes til genanvendelse i stedet for til forbrænding. Natteslukning af gadelys uden for bymidten vil være med til at reducere kommunens strømforbrug svarende

til ca. 59 tons CO2-ækvivalenter om året. Samlet set understøtter sagen målet om Klimaneutral 2030 og Klimahandleplan 2022's fokus på at reducere klimaaftrykket i Odense Kommunes drift.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen og Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til de respektive udvalg, at Byrådet godkender:

1. Plan for affaldssortering i kommunale ejendomme.

Under forudsætningen af Byrådets godkendelse af punkt 1 indstiller By- og Kulturforvaltningen og Klima- og Miljøforvaltningen til de respektive udvalg, at Byrådet godkender:

2. Udgifterne til indkøb af affaldsbeholdere på 3,0 mio. kr. samt udgifterne til projektledelse og kommunikation på 1,2 mio. kr. finansieres ved at flytte i alt 4,2 mio. kr. fra Klima- og Miljøudvalgets anlægsramme til Klimahandlingsplan 2022 til By- og Kulturudvalgets anlægsramme "Affaldssortering ved kommunale bygninger". 3,4 mio. kr. i 2022 og 0,8 mio. kr. i 2023 frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget.

Under forudsætningen af Byrådets godkendelse af punkt 1 indstiller By- og Kulturforvaltningen, at udvalget godkender:

3. Den afledte drift til øgede renovationstakster finansieres ved at omprioritere 0,5 mio. kr. fra udvalgets budget afsat til rengøring (0,4 mio. kr.) og stirenovering (0,1 mio. kr.) til budgettet for renovation ved kommunale bygninger.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Samtlige partier i Odense Byråd indgik i sommeren 2020 rammeaftalen "Klimaneutral 2030", som sætter et mål om, at Odense skal være klimaneutral senest i 2030. I både rammeaftalen og klimahandleplan 2022 er det et fokusområde, at Odense Kommune skal gå forrest i klimaindsatsen. Med initiativet #4.2 Reduceret klimaaftryk i kommunens drift i Klimahandleplan 2022 er det besluttet, at der skal indføres affaldssortering på alle kommunens ejendomme.

Den 20. juni 2020 udsendte Regeringen Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. På den baggrund har Odense Byråd den 16. juni 2021 godkendt det nye regulativ for affaldshåndtering.

Det betyder at husstande, kommunale arbejdspladser og virksomheder i Odense skal sortere husholdningslignende affald på samme måde i hjemmet og på arbejdspladsen. Der skal sorteres 10 typer af affald, og sorteringen skal følge de samme sorteringskriterier som for almindelige husstande.

Den ensartede sortering skal være med til at understøtte øget og bedre genanvendelse af affald. Det nationale mål frem til 2030 er at genanvende mindst 60% af husholdningsaffald og virksomhedernes husholdningslignende affald.

Jf. den nye bekendtgørelse om affald er det et krav, at Odense Kommune fra den 31. december 2022 er klar til den nye affaldssortering. Odense Renovation er operatør på opgaven om at bortskaffe affaldet fra kommunale ejendomme.

Forslag til plan for affaldssortering

Odense Kommune har løbende arbejdet med bedre affaldssortering i kommunale ejendomme. Opgørelsen fra 2021 viser, at Odense Kommunes arbejdspladser producerer ca. 7.700 tons affald på et år. 25% af det affald sendes til genanvendelse, mens 75% af affaldet sendes til forbrænding.

Det konstateres, at det nuværende setup i kommunale ejendomme ikke er gearret til at imødekomme kravet fra bekendtgørelsen og ambitionen om affaldssortering.

By- og Kulturudvalget samt Klima- og Miljøudvalget har på udvalgsmøderne hhv. den 5. og 6. april 2022 drøftet udfordringerne og mulighederne for affaldssortering i kommunale ejendomme. På den baggrund har By- og Kulturforvaltningen udarbejdet forslag til en plan for affaldssortering med følgende indsatser:

- Udvidelse af containerpladser på 135 ejendomme, så der kan stå flere containere.
- Indkøb af affaldsbeholdere til ca. 650 ejendomme/adresser til den øgede kildesortering.
- Finde individuelle løsninger for affaldssortering på de enkelte ejendomme.
- Kultur- og vaneændring er en indsats, der gør affaldssortering til en del af arbejdskulturen og hverdagens gøremål blandt ansatte og brugerne af ejendomme.

Nedenfor beskrives indsatsområder, økonomi og forslag til finansiering.

Udvide containerpladser

Sortering af 10 forskellige fraktioner kræver ekstra containere på containerpladserne. Af hensyn til brandsikkerhed og forsikringskrav skal affaldscontainere være aflåst på forsvarlig afstand af kommunale ejendomme. For at skabe plads til ekstra containere er der behov for at tilpasse 135 containerpladser. Løsningerne kan variere fra alt imellem udvidelse af containergårde og mindre flisearealer.

Anlægsarbejdet koster 2 mio. kr. med afledt drift til vedligeholdelsen på 0,05 mio. kr. årligt. Udgiften er finansieret via Budget 2022, og arbejdet forventes afsluttet medio 2022.

Indkøb af affaldsbeholdere

Sortering af 10 forskellige fraktioner kræver flere affaldsbeholdere inde i bygningerne, og det vurderes, at der skal anskaffes affaldsbeholdere til ca. 650 bygninger. Ifølge bekendtgørelsen er der også krav om ensartet affaldspiktogrammer på beholderne. Udbudsprocessen for indkøbsaftale om affaldsbeholdere forventes afsluttet ultimo 2022.

Individuel løsning til den enkelte bygning

Kerneopgaverne i de kommunale ejendomme er meget forskellige, og der er derfor forskel på affaldsproduktion, antal medarbejdere, borgere og ikke mindst bygningsforhold.

Sortering af 10 forskellige fraktioner kræver, at der findes den rigtige løsning i hver bygning. Det skal vurderes hvor mange affaldsbeholdere og containere, der skal være i hver bygning. Der er ligeledes behov for at afklare opgave- og ansvarsfordelingen for tømning af beholdere mellem personalet på stederne og medarbejdere fra Rengøring og Teknisk Service. Affaldshåndtering for hver ejendom skal designes således, at alle (ansatte, borgere og brugere af ejendommene) bidrager til kildesortering. Prøvehandlinger bliver gennemført på folkeskoler, daginstitutioner, plejehjem, administrationsbygninger m.fl., før løsningerne implementeres på alle kommunens ejendomme.

Implementering af en sådan løsning på 650 bygninger kræver et årsværk til projektledelse, som sikrer koordination og involvering af faglig viden. Udviklingsarbejdet vil vare ca. et år.

Kultur- og vaneændring

Bedre affaldssortering er et fælles mål og ansvar for alle, og det kræver en aktiv indsats fra de kommunalt ansatte, borgere, foreninger og brugere af Odense Kommunes ejendomme. For at komme i mål med denne opgave arbejdes der med kultur- og vaneændring af både kommunens personale og af de borgere/brugere, der opholder sig i kommunale bygninger.

Forandringen opnås igennem udvikling af arbejdskulturer og vaner. Kulturændring og nye vaner kræver kommunikation og forandringsledelse, hvorfor der er behov for et årsværk til kommunikation og formidling af viden til personalet og dem, der bruger kommunale ejendomme. Udviklingsarbejdet vil vare ca. et år.

Økonomi

Sagen medfører en positiv likviditets påvirkning af budgettet i 2022, som modsvares af en tilsvarende negativ påvirkning i 2023.

Sagen medfører budgetflytninger mellem Klima- og Miljøudvalget samt By- og Kulturudvalget i henhold til nedenstående tabel.

Beskrivelse kr.	Styringsområde	Udvalg	2022	2023	I alt
			i 2022-pl	i 2022-pl	
Affaldssortering ved kommunale bygninger	Anlæg	BKU	3.400.000	800.000	4.200.000
Klimahandlingsplan 2022	Anlæg	KMU	-4.200.000	0	-4.200.000
Kassepåvirkning	Finansposter	Intet udvalg	800.000	-800.000	0
I alt			0	0	0

Omkostningerne til udvidelse af containerpladserne er finansieret i Budget 2022 under By- og kulturudvalgets budgetområde via en anlægsbevilling på 2,0 mio. kr.

Udgiften til indkøb af affaldsbeholdere til 3,0 mio. kr., samt lønsom til to årsværk på 1,2 mio. kr. til projektledelse og kommunikation, samlet 4,2 mio. kr., foreslås finansieret via midler til Klimahandleplan 2022 under Klima- og Miljøudvalget. Midlerne flyttes til anlægsrammen for ”Affaldssortering ved kommunale bygninger” under By- og Kulturudvalget.

Bekendtgørelsens krav om mere affaldssortering kræver flere containere og tømninger. Odense Renovation estimerer en merudgift på 0,5 mio. kr. årligt til øget renovationstakster for kommunale ejendomme. Beløbet foreslås finansieret via omprioritering i By- og Kulturudvalgets budgetområde fra rengøring (0,4 mio. kr.) og stirenovering (0,1 mio. kr.) til budget til renovation i kommunale bygninger.

Rengøringsassistenterne tømmer i dag restaffaldet fra kommunale bygninger, og i fremtiden vil restaffaldet på lige fod med øvrige affaldsfraktioner blive tømt af kommunalt ansatte og brugerne af kommunale bygninger. Konsekvensen for at flytte opgaven fra rengøringsassistenter til kommunalt ansatte og brugerne af kommunale bygninger er færre arbejdstimer til rengøringspersonalet og derved udfordring med opretholdelse af gode stillinger på rengøringsområdet. Der vil ligelidelse være udfordring med korrekt håndtering af restaffaldet, eventuelt misligholdelse af kommunale bygninger og utilfredshed blandt kommunalt ansatte som kommer til at tømme restaffaldet på deres arbejdsplads.

Budget til renovering af grusstier i parker og grønne områder bliver ligeledes reduceret med 0,1 mio. kr. Konsekvensen for budgetreduktionen er markant dårligere vedligeholdte grusstier i parker og grønne områder end i dag og derved flere vandpytter, huller m.m.

Sagen bevirker endvidere højere afledt drift på 50.000 kr. pr. år til vedligehold af udvidelser på containerpladser. Den afledte drift finansieres via den afsatte ramme til formålet under Økonomiudvalget, når udvidelserne er færdiggjort.

Det er en fast praksis, at genanskaffelse af affaldsbeholdere i kommunale ejendomme påhviler brugerne af kommunens bygninger, da det er brugerne som har ansvaret for affaldssorteringen, jf. sagsfremstillingen.

Punkt 5: B-sag: Fastlæggelse af udvalgsmøder for 2023

00.22.00-G00-1-22

Resume

Denne sag omhandler fastlæggelse af udvalgsmøder for 2023. Mødeplan for de stående udvalg er senest drøftet i Økonomiudvalget den 8. juni 2022. På baggrund af drøftelsen fastholdes den eksisterende mødestruktur for de stående udvalg, dog således at mødetidspunkter for de stående udvalg bliver fra 8.30 - 12.00 og fra 13.00 - 16.30. Dette medvirker, at formiddagsmøderne og eftermiddagsmøderne kan starte henholdsvis tidligere og slutte senere.

I forlængelse af ovenstående kan Klima- og Miljøudvalget til hver en tid beslutte at afholde ekstra møder på andre dage, hvor udvalget kan tage "ud af huset" i forbindelse med sager til drøftelse/forberedelse eller sager til orientering.

Klima- og Miljøforvaltningen foreslår, at Klima- og Miljøudvalget i 2023 afholder nedenfor nævnte møder. Er intet andet nævnt, er der tale om udvalgsmøder, som afholdes om tirsdagen kl. 8.30.

Den 17. januar 2023

Den 31. januar 2023

Vinterferie

Den 21. februar 2023

Den 7. marts 2023

Den 28. marts 2023

Påske

Den 18. april 2023

Den 2. maj 2023

Den 23. maj 2023

Den 6. juni 2023

Den 20. juni 2023

Sommerferie

Den 15. august 2023

Den 29. august 2023

Den 19. september 2023

Den 3. oktober 2023

Efterårsferie

Den 24. oktober 2023

Den 7. november 2023

Den 21. november 2023

Den 5. december 2023

Den 19. december 2023

For at skabe det bedste overblik er der til sagen vedhæftet en kalender for 2023, der udover ovenstående foreslåede udvalgsmøder også indeholder de vedtagne datoer for økonomiudvalgsmøder, byrådsmøder, kvartalsmøder mv.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget godkender forslag til udvalgsmøder for 2023.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender indstillingen med den bemærkning, at udvalgmøderne i 2023 så vidt muligt udvides til kl. 12:30.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens sagsbehandling.

Bilag

Kalender 2. halvår 2023

Kalender 1. halvår 2023

Punkt 6: D-sag: Udsortering og genanvendelse af plast

01.30.00-G01-91-22

Resume

Denne sag handler om udsortering og genanvendelse af plast i Odense og har en direkte forbindelse til initiativ 5.2 Mindre affald i Klimahandleplan 2022.

Plast udgør i dag en væsentlig andel af restaffaldet fra såvel private som erhverv. Af den grund bliver store mængder plast i dag også brændt af i forbindelse med affaldsforbrændingen hos Fjernvarme Fyn.

Odense Kommune har i samarbejde med Fjernvarme Fyn og Odense Renovation sat gang i et fælles analysearbejde. Formålet med analysen er at kortlægge mulighederne for øget udsortering og genanvendelse af plast i Odense.

Kommissoriet for arbejdet er vedlagt denne sag som bilag. Arbejdet forventes afsluttet i første kvartal 2023. Klima- og Miljøforvaltningen vil herefter præsentere udvalget for resultaterne af analysen.

Beslutning

Orientering givet.

Bilag

Kommissorium for udsortering og genanvendelse af plast pr. 08.08.2022

Punkt 7: D-sag: Status på Borgerklimaråd om grøn mobilitetsplan

01.30.00-P20-30-22

Resume

Denne sag handler om Borgerklimarådet om grøn mobilitet. Der gives en status på arbejdet og orienteres om, at forvaltningen påbegynder planlægning af møderne i borgerklimarådet og igangsætter rekruttering af deltagere.

Borgerklimaråd er blandt initiativerne i Klimahandleplan 2022 (initiativ 7.2). Initiativet om borgerklimaråd har været behandlet på Klima- og Miljøudvalget to gange. Første gang den 5. april 2022 som en drøftelsessag, og den 26. april 2022 som en beslutningssag, hvor der blev frigivet midler til initiativet. Her blev det besluttet, at det første borgerklimaråd skal etableres i efteråret 2022, og at det skal handle om grøn mobilitet. Forløbet skal bestå af tre til fire møder. Det er desuden besluttet, at borgerklimarådet skal være bredt forankret og tilstræbe demografisk og geografisk repræsentativitet.

Klima- og Miljøforvaltningen planlægger en proces, som skal resultere i, at borgerklimarådet kan give anbefalinger til, hvordan vi får en god hverdag med grøn mobilitet i fremtidens Odense. Processen vil dermed have fokus på borgernes hverdagsperspektiver. Forløbet koordineres tæt med arbejdet med den grønne mobilitetsplan.

Det er forventningen, at borgerklimarådet mødes første gang ultimo oktober 2022. De øvrige møder planlægges til henholdsvis november og januar og endelig et afsluttende møde i april-maj, hvor hele byrådet inviteres. Klima- og Miljøforvaltningen foreslår, at Klima- og Miljøudvalget sammen byder borgerklimarådet velkommen på det første møde og giver dem opgaven med at udarbejde anbefalinger. Udvalget vil derfor blive inviteret til dette møde om kort tid.

I den kommende tid igangsættes desuden rekruttering af deltagere ud fra de angivne kriterier. Her vil et antal odenseanere blive ringet op og inviteret til at deltage i borgerklimarådet.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 8: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-G00-1-22

Resume

Orientering om aktuelle sager, herunder

- Oversigt over nye udvalgets nye ansvarsområder pr. 1. september 2022 samt foreløbigt udkast til en plan for introduktion til de nye ansvarsområder.

Beslutning

Orientering givet.